

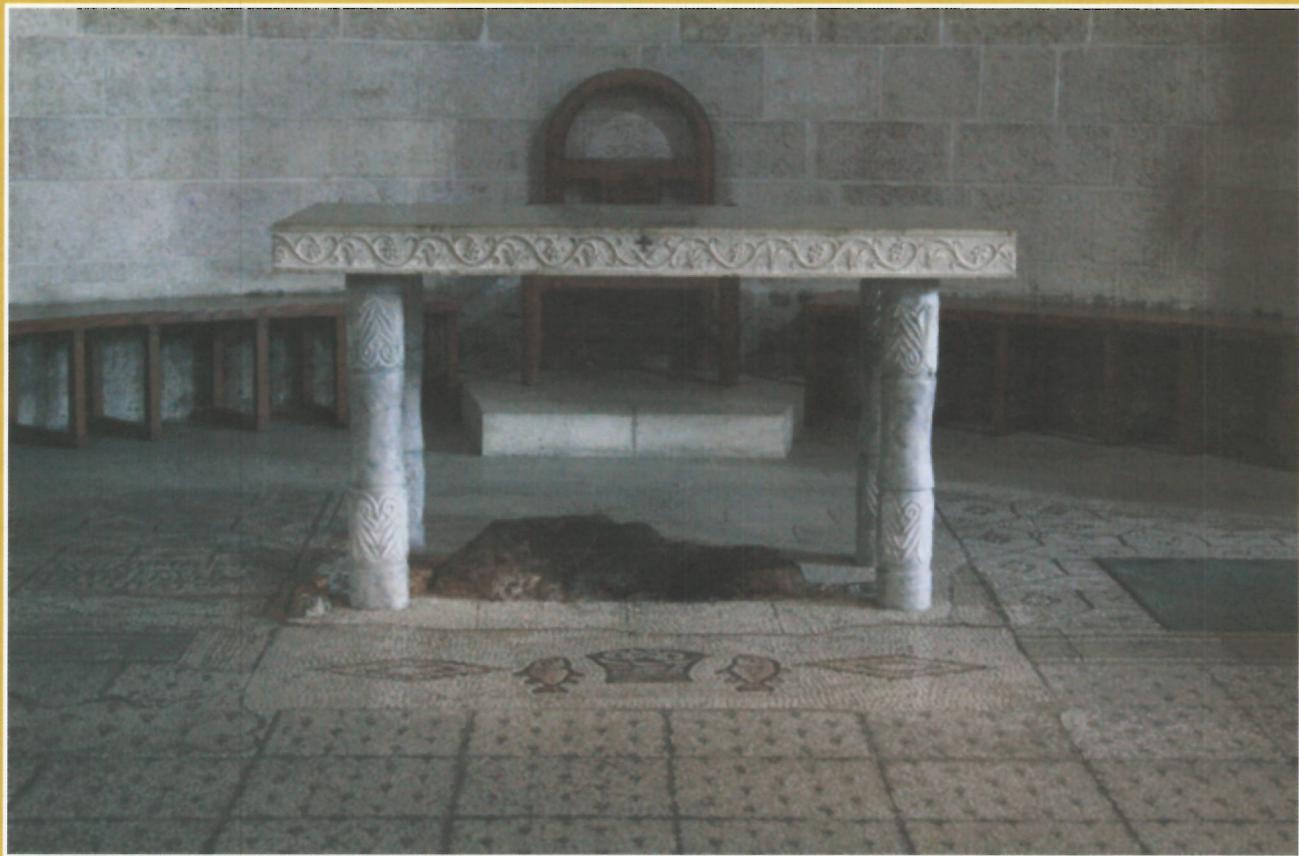

»V meni živi Kristus« Gal 2,20

BOŽJA BESEDA DANES 3

Revija Slovenskega bibličnega gibanja ISSN 131-5772 XVII (2010)

LETO DUHOVNIŠTVA IN EVHARISTIJE

Tabgha, kraj pomnožitve kruha

»'Dajte jim vi jesti!' ...

Tedaj je vzel tistih pet hlebov in dve ribi, se ozrl v nebo,
jih blagoslovil, razlomil in dajal učencem, da so jih delili med množico.

Vsi so jedli in se nasitili«

(Lk 9,13.16-17).

UVODNA BESEDA

s. Snežna Večko, predsednica SBG

Ritem dela nas je že pred časom vrnil v vsakdanje življenje. Za številne žal le dela

– brez plačila. V naši domovini so se uveljavila davna poganska načela, ko so kralji in njihovi bogovi ščitili bogate, revež pa je bil prepuščen njihovi oblasti. V Cerkvi na Slovenskem smo začeli leto dobrodelnosti in solidarnosti. Kot pristni poganjek izvira iz leta Evharistije, saj je Evharistija sam razdajajoči se Gospod Jezus Kristus. Dobrodelnost blaži posledice revščine, toda njej namen ni zamenjati pravičnost, po kateri do revščine niti ne bi smelo priti. Dobro-delati je tudi, ali pa celo prvenstveno, delati za zmago pravičnih razmer, v katerih je vsakomur omogočeno dostenjanstvo in človeka vredno življenje. Zato govorimo tudi o letu solidarnosti. Mi smo za to vsekakor bolje opremljeni kakor nekdanji poganski narodi, ... kajti poučilo nas je Božja razode-

tje. V pričujoči številki *Božje besede danes* nas študent podiplomskega študija teologije Samo Skralovnik seznanja z opazno razliko v odnosu do revežev med starimi mezopotamskimi zakoniki ter svetopisemsko Postavo. Ugotavlja, da so ti zakoniki ščitili pravice bogatih, o pravicah revnih pa ne govorijo, niti jih izrecno ne imenujejo. Medtem pa Mojzes v Postavi zatrjuje: »Sicer pa pri tebi ne bo smelo biti reveža; kajti GOSPOD te bo obilno blagoslovil v deželi, ki ti jo GOSPOD, tvoj Bog, daje v dediščino, da jo vzameš v last« (5 Mz 15,4). Raziskovalec ugotavlja, da je razlog za razliko v različnem pojmovanju Boga v Izraelu in pri ostalih narodih. Dalje bo to misel razvijal v naslednjem delu članka, mi pa se lahko spomnimo na Božjo velikodušnost, ki daje vsem dovolj za življenje. Na človeku pa je, da posnema Boga: kakor je Bog radodaren s svojimi dobrinami, tako naj bodo tudi vsi tisti, ki odločajo o delitvi. Pri drugih narodih so bogovi narejeni po podobi ljudi, najvišji bogovi seveda po podobi vladarjev.

In kakršni so ljudje, tisti najvišji, ki svoja načela uzakonajo, takšni so tudi njihovi bogovi ... Edini Bog pa hoče to preobrniti. Najmočnejši temelj, na katerem je mogoče vzpostaviti pravično družbo, je sama Božja pravičnost.

Klub prizadevanjem za pravičnost v vseh njenih razsežnostih pa bo vedno ostala tudi potreba po dobrodelnosti. Srce, ki čuti s sočlovekom, bo zaznalo, kaj le-ta potrebuje, tudi ko mu je dodeljeno, kar mu gre. Ljudje smo presežna bitja in naše težnje in potrebe gredo v neskončnost. To, kar najbolj potrebujemo in od cesar živimo, je ljubezen. Kako nas Bog želi v njej vzgajati, bomo spoznavali in poglabljali na vseslovenskem srečanju bibličnega gibanja, ki bo v soboto, 6. novembra, v Št. Vidu nad Ljubljano. Prisrčno vabljeni!

V času počitnic so se mnogi na različne načine poglabljali v bogastvo Božje besede. O tem poročamo v rubriki DOGAJANJE. Pišite pa nam tudi, kaj se dogaja in kaj doživljate ob Božji besedi v srečanjih vaših bibličnih skupin.

Božja beseda danes je revija, ki jo izdaja **Slovensko biblično gibanje**.

Revija izhaja štirikrat letno
(marca, junija, septembra in decembra).

Naslov gibanja in uredništva:

Poljanska 2, 1000 Ljubljana,
tel.: (01)43-14-278, (01)43-25-105 in
(02)25-24-472, <http://sbg.rkc.si/>

Uredniški odbor:

doc. dr. s. Snežna Večko (odgovorna urednica),
terezija.vecko@guest.arnes.si
doc. dr. Marijan Peklaj (zanimala me),
marijan.peklaj@guest.arnes.si
prof. Bogomir Trošt (dogajanja)
bogomir.trost@rkc.si

Cena: posamezna številka 1,25 EUR,
celoletna naročnina 5,00 EUR;

Transakcijski račun pri Krekovi banki:
št.: SI56 2420 0900 4563 958

Priprava in izvedba Salve d. o. o. Ljubljana

Vsebina

UVODNA BESEDA (doc. dr. s. Snežna Večko)	2
LETO DOBRODELNOSTI IN SOLIDARNOSTI	
Primerjalna študija med SP in nekaterimi mezopotamskimi zakoniki (Samo Skralovnik)	3
ROMANJE V SVETO DEŽELO	
Svetopisemsko romanje po Izraelu Nove Zaveze (Nataša Preglav)	6
Počitnice na Pašmanu v družbi prerokov (Jana Podjavoršek)	9
DOGAJANJE	
Jona, besni prerok (Pogovarjala se je Jana Podjavoršek)	10
Mednarodni kongres o bibličnih pastoralnih metodah (dr. Rudolf Koncilija)	12
BOŽJA BESEDA ZA VSAK DAN (Pripravila s. Metka Tušar)	14

Fotografije: naslovnica, str. 7, 8, zadnja stran Samo Skralovnik; str. 3 Jure Viltužnik; str. 10 Jana Podjavoršek

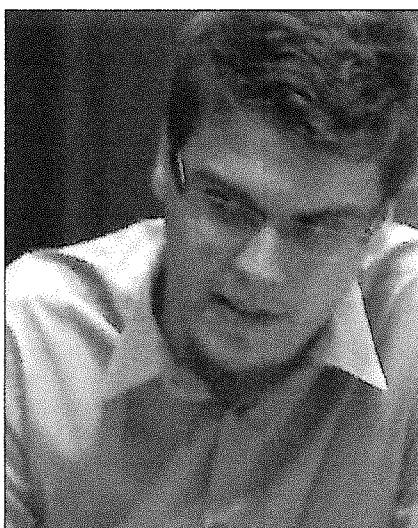
LETU DOBRODELNOSTI IN SOLIDARNOSTI

Samo Skralovnik

»Pri tebi ne bo smelo biti reveža (5 Mz 15,4)«: Primerjalna študija med Svetim pismom in nekaterimi mezopotamskimi zakoniki¹

*Sicer pa pri tebi ne bo smelo biti
reveža; kajti GOSPOD te bo obil-
no blagoslovil v deželi, ki ti jo GO-
SPOD, tvoj Bog, daje v dediščino, da
jo vzameš v last (5 Mz 15,4). Bolj
kakor Božji imperativ o odsotnosti
revščine, se zdi, da se je uresničila*

1 Članek je v skrčeni obliki, za celotnega glej: Skralovnik, Samo. »»Pri tebi ne bo smelo biti reveža (5 Mz 15,4)«: primerjalna študija med Svetim pismom in nekaterimi mezopotamskimi zakoniki.« *Tretji dan* 38 (september-oktober 2009): 42-59.

Božja obljava o obilnem blagoslovu. Vsaj za nekatere. Za tiste, ki so si v boju za »blagoslov« uspeli odrezati največ! To je boj, katerega rezultat je družba bogatih in revnih, ki smo ji priča tudi dandanes, v gospodarski krizi. Gre za staro zgodbo z novimi akterji, ali kakor pravi Ambrožij Milanski v komentarju *De Nabuthae*: »Zgodba o Nabotu je že stara, a se ponavlja vsak dan«.² Na to opozarja tudi papež Benedikt XVI. v svoji zadnji okrožnici *Cari-
tas in veritate* – Ljubezen v Resni-
ci, ko v četrtem poglavju podčrta,
kako je etika nujno potrebna v eko-
nomiji tudi (oz. predvsem) danes.
Čeprav je socialni nauk prisoten
v samih temeljih krščanstva, idejn-
a opozicija politiki močnejšega
(ekonomija brez morale) ni izvirno
krščanska. To držo veliko prej pod-
črta že Stara zaveza oz. starejši brat
krščanstva, tj. judovstvo.

Če ga želimo spoznati, se moramo
ozreti nekaj tisočletij nazaj v prete-
klost, v čas 2000 let pred Kristusom,
ko slavni zakonodajalec Hammura-
bi³ »izda« svoj *codex Hammurabi*. V

2 Glej: Nabótov vinograd v 1 Kr 21,1 sl.

3 V visokih kulturnah starega Vzhoda oz. v toku rodovitnega polmeseca tako že v razmeroma zgodnjih obdobjih srečamo prve poskuse oblikovanja družbenih in pravnih standardov človeškega in družbenega obnašanja s t.i. zakoniki. To so Ur-Nammujev, Lipit-Ištarjev, zakonik mesta Ešnunn ter Hammurabijev zakonik (in pri Izraelcih Postava). Od vseh starih civilizacij se je za (pravno) zgodovino največ gradiva ohranilo v Mezopotamiji. To v veliki meri izhaja iz dejstva, da so bili viri zapisani na glinaste ploščice, ki so mnogo bolj obstojne kot drugi materiali za pisanje (kot npr. egiptovski papirus, les). Epolalnega pomena je bilo predvsem dejstvo,

čas, ko stopijo na prizorišče očaki: Abraham, Izak, Jakob (Izrael) in Jakovovih dvanajst sinov, ki so začetniki Izraelovih rodov. Ti so bili polnomadi in so se s svojimi čredami selili iz kraja v kraj. Vzporedno z razvojem plemenske organizacije se je začela razvijati tudi zakonoda-ja, takrat še v obliki nenapisanega zakona, po katerem so očaki urejali življenje v skupnosti.

V pričujočem besedilu bomo torej predstavili odnos, ki ga na eni strani do revežev vzpostavijo mezopotamski zakoniki (Ur-Nammujev, Lipit-Ištarjev, zakonik mesta Ešnunn in Hammurabijev zakonik),⁴ ter na drugi strani tistega, ki ga do njih goji judovsko Peteroknjižje⁵ (gr. Pentatevh; heb. Tora).⁶

da so v prvi polovici tretjega tisočletja (med leti 2800 in 2600 pr. Kr.), najbrž v Uruku, v mestu bajeslovnega epskega junaka Gilgameša, iznašli slikovno oz. pikografsko pisavo.

4 Časovni okvir obsega čas od predzgodovine (čas, za katerega ne obstaja dovolj zgodovinskih podatkov za sistematično študijo) oz. čas, ko je človek stopil v zgodovinsko svetlobo z uporabo klinopisa (pribl. 25. st. pr. Kr.), do obdobja starobabilonske države, ki svoj vrhunc doseže z vladanjem Hammurabija, znamenitega zakonodajalca. V ta časovni razpon se na področju antične Mezopotamije (grško »medrečje« oz. ravnina med rekama Evfrat in Tigris v današnjem Iraku, deloma tudi v Siriji) »ujamejo« omenjne štiri pravne zbirke.

5 Prvih pet knjig Hebrejske Biblike nosi Mojesovo ime. Le-te sestavljajo posebno enoto, ki so jo Grki imenovali *Pentatevh* (pénte – »pet«, *teúchos* – »orodja«, od tod »étuis« za zvitki papirusa, in končno »knjige« – zato Peteroknjižje), Judje pa so jo označevali z besedo *Tora* (תּוֹרָה).

6 Omejen bo na obdobje od očakov (Abraham, Izak in Jakob) do vrnitve iz izgnanstva. S tem se bo »mezopotamski«

Temeljne značilnosti mezopotamskih zakonikov

Mezopotamski zakoniki niso bili zakoniki v sodobnem pomenu besede. Na splošno so bila pravna določila zapisana v obliki domnevni primerov (npr. *Če človek nima od (drugega) človeka (terjati) žita ali srebra, (vendar pa) mu je zarobil njegovega svojca /.../*), ki jim sledi primerna sodna odločitev (*/.../ bo za vsakega zarubljenca plačal tretjino mine srebra; § 114 HZ*). Pri tem je opazna velika razlika med npr. Lipit-Istarjevim zakonikom (nastal okoli 1930 pr. Kr.), katerega redaktor verjetno še ni imel mnogo starejših vzorov, ter na drugi strani 200 let daljšo prakso, ki svoj vrhunc doseže v veliko bolj dovršenem Hammurabijevem zakoniku (nastal okoli leta 1750 pr. Kr.). Precejšnje razlike se nam izrišejo tudi ob vsebinski primerjavi zakonikov in ohranjenosti le-teh. Medtem ko je od poškodovanega Ur-Nammuvega zakonika ohranjenih samo okoli 30 členov s prologom (nekaj od teh je ohranjenih le fragmentarno), pa Hammurabi obsega poleg prologa in epiloga še okoli 282 členov.

Ob tem je potrebno omeniti, da kljub temu da npr. Ur-Nammu v epilogu uporablja besedno zvezo *mož enega sekla*,⁷ kar pomeni ekonomsko šibek, nemočen, reven, ter da je Hammurabi tisti, ki v epilogu *šibkih ne prepusti močnim*, oz. je eden od vzrokov, navedenih v epilogu, zakaj je napisal zakone ta, *da mogočni ne bi prikrajševali šibkih ter da bi sirote in vdove vedele za pravično pot*, pa vsi širje obravnavani zakoniki v členih samih o re-

vežih molčijo.⁸ Nekaj členov (npr. § 24 UZ ipd.) se sicer posredno ukvarja s tematiko revščine oz. denarne stiske, vendar do reveža nikoli ne izpostavijo direktnega odnosa, prav tako bi zaman iskali določbe, ki bi govorile o njihovih pravicah v družbi.⁹

Primerjalna študija

Sama ideja zaščite revežev in implikacija le-te v različnih mezopotamskih religioznih pesnitvah¹⁰ in kasnejše pojavljanje v kombinaciji

⁸ Kljub temu da se Hammurabi v prologu okliče za tistega, ki zagotavlja v deželi pravičnost, slabe in zle uniči, šibkih ne prepustiti močnim, v zakonih samih ščiti ravno nasprotno, interes bogatih. Za občutek si poglejmo nekaj primerov. Zakonik omogoča rekonstrukcijo takratnih razmer, iz katerih lahko razberemo, da je npr. pomembno vlogo odigrala živinoreja. Obsežni travniki, stepe in gorska pobočja so bili oddični pašniki, na katerih so se pasle velike črede. Zakonodajalec je pri urejanju lastinske pravice do živine skrbno varoval koristi bogatih lastnikov čred. Po Hammurabijevem zakoniku je bil najemnik živine lastniku odgovoren za najeto živino in je moral povrnilti lastniku vso izgubo, če je bila živini prizadljena škoda (smrt, poškodba očesa, rogov, repa ali nozdrvi). To potruje dejstvo, da so imeli posamezniki v svojih rokah velike črede in da so oddajali živino v najem, očitno revežem (oz. revnejšim). Ugodna geografska lega je omogočila tudi razvoj trgovine, ta je imela v Babiloniji različne oblike. Zakonodajalec je varoval koristi bogatašev in je v danem primeru izdal vrsto ukrepov, s katerimi je zajamčil veletrgovcu velik, z zakonom določen dobiček. Po členu 101 je npr. vsakdo, ki si je sposodil denar pri veletrgovcu, moral vrniti dvakratni izposojeni znesek, in to tudi takrat, če ni imel dobička. Razvoj trgovine in oderuštva, opazen v dobi razcveta babilonskega kraljestva, je tako pripomogel k nadaljnji socialni diferenciaciji znotraj kmečkih skupnosti. Na tem mestu je potrebno omeniti, da zaščita interesov bogatih ni Hammurabijeva posebnost, temveč ji je moč slediti vse od Ur-Nammuvega zakonika naprej. Tako opazimo, da Hammurabi v epilogu omenjeno besedno zvezo *šibkih ne prepustiti močnim*, v zakonih obrne na glavo (interes bogatih). Ob tem pa ne smemo spregledati določenih izjem, ki se jim bomo posvetili kasneje.

⁹ Lohfink Norbert, Poverty in the Laws of the Ancient Near East and of the Bible, 37.

¹⁰ Glej: Epsztein Léon, Social Justice in the Ancient Near East and the People of the Bible, 3 sl.

cijah s pravom (delno velja to za Urukagino,¹¹ dejansko pa se prvič pojavi z Ur-Nammujevim zakonikom¹²), ni izum Izraela. Kljub vsemu pa ta ideja de facto v pravnem korpusu antične Mezopotamije nima ustrezne rešitve. V prologih omenjena skrb za revne (ki se pojavlja v stereotipni obliki), ne najde pravega odmeva. Léon Epsztein pravi takole: »Načelo zaščite vdov, sirot in revežev se pojavlja v različnih predgovorih mezopotamskih zakonikov, vendar je navajano stereotipno in verjetno služi prvenstveno ugledu vladarja, ki si prizadeva zadovoljiti javno mnenje. To načelo se predstavlja kot predpis, ki pa ne vsebuje nobene pravne sankcije in s tem posledično ga je bilo v realnem življenju zelo težko uveljaviti.«¹³

Če torej začнем s primerjavo pri prologih in epilogih, lahko opazimo, da nobeden od obravnavanih mezopotamskih zakonikov v svojem pravnem tekstu (zakoni) – v nasprotju z epilogom oz. prologom

¹¹ Urukagina velja kot prvi zgodovinski znani reformator. Njegova zapuščina je prvo besedilo, ki poroča razen o zmaga, porazih in gradnji svetišč tudi o drugih dejstvih (boj proti nepravični družbeni distribuciji dobrin ipd.).

¹² Ur-Nammujev zakonik, ki je bil spisan okoli leta 2100 pr. Kr., velja danes za najstarejši ohranjeni zakonik. Po splošno sprejetem mnenju je avtor zakonika Ur-Nammu (2112-2095 pr. Kr.), ustanovitelj sumerske dinastije Ur III. Nekateri strokovnjaki ga zaradi dogodkov, opisanih v prologu, ki jih vseh ni mogoče datirati v čas Ur-Nammuja, pripisujejo njegovemu nasledniku in sinu Shulgi-ju (2094-2047 pr. Kr.). Zakonik je napisan v sumerščini na ploščici, velikosti 20 x 20 cm. Danes se original nahaja v Museum of the Ancient Orient v Carigradu. Ploščica je razdeljena na osem stolpcev, na vsaki strani ploščice se nahajajo po štiri stolpc. Identificiral jo je nizozemski sumerolog F. R. Kraus, prevedel in izdal pa ga je leta 1952 Samuel Kramer. Zakonik poleg pravnih členov na začetku vsebuje tudi epilog. S svojo zgradbo postane vzorec, po katerem se ravnajo vsi kasnejši zakonodajalci vse do Hammurabija.

¹³ V § 88–97 Hammurabijev zakonik obravnavata posojila in obresti.

zgodovinski okvir (zaključen pri starobabilonskem obdobju) kronološko, ne pa tudi geografsko, nadaljeval in hkrati sklenil.

⁷ 1 sekel = 180 zrn = 8,416 g; 60 seklov = 0,505 kg.

– ne omenja reveža. Poznajo precej besednih zvez, ki se temu približajo, kakor npr. *človek v denarni stiski; nima ničesar dati; če je človeka dolg pripeljal v stisko ...*, vendar same besederevež ne uporabijo. Veličastni epilogi in zaključki predstavijo stereotipno vlogo in značilnosti kralja, ki se ne ujema z realnostjo določb.

Določeni členi se temu približajo toliko, da se ukvarjajo z ljudmi, ki so v šibkem finančnem stanju, a ne z reveži. Zaradi dejstva, da mezopotamski zakoniki revežev ne omenjajo, sem se v raziskovanju osredotočil na člene, ki o tematiki revščine govorijo le posredno. V ta okvir so tako prišli posamezniki, ki so zaradi različnih razlogov in spletov okoliščin prišli v odvisnost od upnikov. Šlo bo torej predvsem za pravni vidik, odnos upnik – dolžnik (obresti, terjatve ipd.), ki pa se je gotovo mnogokrat končal v revščini. Te določbe si bomo ogledali sintetično. Na začetku tiste o obrestih.

Zakonik mesta Ešnunne se dotika vprašanj obresti v § 18–21. Obrestna mera, ki jo pripše za srebro, je »šestino in šest zrn«, to je 36 zrn srebra oz. 20-odstotna obrestna mera. Nato v § 18 nadaljuje: »na en kor žita bo dodal 1 mašiktum 4 seah kot obresti«, to je ena tretjina na glávnicu oz. 33,3-odstotna obrestna mera. V Hammurabijevem zakoniku¹⁴ o tem spregovori § 88, ki predpisuje enake pogoje kakor prej omenjeni zakonik mesta Ešnunne (20 % za srebro in 33,3 % za žito). Izjemo predstavlja § 19 EZ, za katerega smemo s pridržkom zaključiti, da je glede na takratno splošno praks povsem verjetno, da govori o

brezobrestnem posojilu, hkrati pa moramo zaradi slabe ohranjenosti in nepoznane terminologije povsem dopuščati tudi možnost, da se člen interpretira tudi v drugačni luči.

V Postavi pa lahko preberemo: *Če posodiš denar mojemu ljudstvu, ubožcu zraven sebe, mu ne bodi kakor oderuh, ne nalagaj mu obresti!* (2 Mz 22,24). V tem primeru ter tudi na drugih mestih (prim. 3 Mz 25,35–37) se na prvi pogled zdi, da je računanje obresti prepovedano samo, kadar gre za posojilo revežem. Vendar se nekateri strokovnjaki nagibajo k temu, da je bilo mišljeno določilo tudi splošno, tj. za vse Izraelce. Dejstvo je, da je, kadar je govor o prepovedi jemanja obresti, to včasih omenjeno v povezavi z besedo »revež«, »ubožec« (prim. 3 Mz 25,35–37), spet drugič na splošno z »brat« ipd. (prim.: 5 Mz 23,20–21). Gledano torej tako ali drugače – naj je bilo računanje obresti prepovedano samo za reveže ali za vse Hebrejce – obresti so bile prepovedane, pa naj je šlo za »obresti za denar, obresti za hrano, obresti za kakršno koli reč, ki se posoja na obresti« (5 Mz 23,20).

To določilo je že prvi znak, ki nas opozarja na to, da se drugačno razumevanje in odnos do vprašanja revščine ne izčrpa na podlagi rezultatov, pridobljenih ob primerjavi podobnega besedišča, temveč odstira v ozadju različnost koncepta Boga in družbe tako na eni kot na drugi strani. Kolikor bolj se namreč razlikujeta podobi enega, osebnega Boga in mnoštvo božanstev, toliko bolj bodo različni pomeni na obeh straneh kljub podobnosti besed in drugih jezikovnih prvin (različnost zaradi raz-

ličnosti temeljnega verovanja).¹⁵ Razkrivajmo to tančico še dalje.

Postava vso debato okoli obresti torej zaključi s prepovedjo, to pa ne velja za zakonik mesta Ešnunne in Hammurabijev zakonik; slednja predvidita še cel niz različnih pravnih situacij oz. posledic oderušta (jemanja obresti). V § 89 HZ dopušča alternativno odplačilo izposojenega srebra v žitu, hkrati pa ohrani splošno 33-odstotno obrestno mero. Še drugo alternativo daje § 96 HZ, ki v primeru, da človek, ki nima žita ali srebra, povrne svoj dolg s svojo premično lastnino (vse, kar je v njegovi roki). Da se zgoraj omenjena člena ukvarjata z ljudmi, ki so zelo bližu statusa reveža, kaže po svoje že samo dejstvo posojila, še bolj pa besedne zveze, kot so: Če človek, ki je najel obrestovano posojilo, nima srebra, da bi ga vrnil ... Če je človek vzel (na posodo) žito ali srebro od upnika in za povrnitev nima žita ali srebra Človek, ki ni premogel ne srebra ne žita, zradi (nezmožnosti) odplačila dolga pa je bil še ob svoje premično premoženje (vse kar je v njegovi roki), je bil oz. postal revež. Ob tem pa § 90 in § 94 HZ upnika v primeru višanja obrestne mere oz. spreminja utežne mere zakonsko preganja (»izgubi vse, kar je dal«). S tem pa že vstopamo v naslednje področje, kjer bo govor o tem, kakšne možnosti je zadolženi posameznik imel, potem ko se je znašel pred težavo nezmožnosti odplačila svojega dolga.

(Se nadaljuje)

¹⁴ Krašovec Jože, Pravičnost v Svetem pismu in evropski kulturi, 34.

¹⁵ Krašovec Jože, Pravičnost v Svetem pismu in evropski kulturi, 34.

ROMANJE V SVETO DEŽELO

Nataša Preglav

»Radi bi videli Jezusa« (Jn 12,21)

Svetopisemsko romanje po Izraelu Nove zaveze od 25. avgusta do 3. septembra 2010

Na romanje po deželi, kjer se je rodil, v njej oznanjal in umrl naš Gospod, smo se začeli duhovno pripravljati že sredi postnega časa. Vodilo naše priprave na romanje, ki ga je vodil prof. dr. Maksimilijan Matjaž, je bila prošnja jeruzalemskih Grkov Filipu: »Gospod, Jezusa bi radi videli« (Jn 12,21) Videti Jezusa v človeku in v pokrajini, prepoznati Ga najprej v sebi, odkriti, kako v meni živi, kdo sva midva skupaj, nato pa Njegove sledi prepoznavati v drugih. To je bil naš postni program.

»Poslušaj, GOSPOD, moj glas, s katerim te kličem,
izkaži mi milost in mi odgovori!

O Tebi govori moje srce: »Išči njegovo obliče!«

Tvoje obliče, GOSPOD, hočem iskati.

Ne skrivaj svojega obličja pred manom!« Ps 27,7-9: prim. Ps 26; 105

Udeležence romanja je povezovala želja, da bi celostno doživeли kraje, v katerih je odraščal naš Gospod, kjer je zbiral svoje učence, učil in ozdravljal ter oznanjal »evangelij kraljestva« (Mt 4,23). Na svetih krajih bomo brali njegove

besede, kot so jih zapisali evangeliisti, se o njih pogovarjali in se jih učili prepoznavati v svojem življenju. Želeli smo dati prostor Kraju (*topos*), Besedi (*logos*) in Duhu (*pneuma*), da bi doživelni vero in srečanje, ki nam je obljudljeno že od praznega groba naprej: »Pred vami pojde v Galilejo, tam ga boste videli« (Mr 16,7). Vseh slavnih krajev Svete dežele sicer ne bomo mogli obiskali, prepotovali pa bomo Jezusovo pot iz Galileje preko judejske puščave v Jeruzalem. Iskali bomo tudi bolj odmaknjene kraje, da bi lahko Beseda čim globlje vstopila v nas.

Zato je bila sreda, 25. avgust 2010, za vsakega od mladih romarjev poseben in težko pričakovani dan. Odgovorili smo na Božje vabilo, ki smo ga že različno dolgo časa čutili v srcu, in stopili na pot. Odprtji za Besedo, ki nam je govorila na mnogo načinov: po prijatelju in tujcu, po lepem in težkem, po krajih in po naravi, po vročini in vetru, po žeji in po lakoti, po telesu in po duhu, po Pismu in po besedi, po pesmi in po tišini, po molitvi in po evharistiji... Sezuvali bomo svoje čevlje, kajti kraji po katerih bomo hodili, so »sveta zemlja« (2 Mz 3,5).

Preko Jordana v Obljubljeno deželo

Preko Carigrada je naše letalo poletelo proti Jordaniji. Po nočitvi v Madabi smo se odpeljali proti meji. Vstopiti v Obljubljeno deželo nam je bilo dano šele, ko so uradniki in vojaki pregledali našo prtljago, ugotovili skladnost foto-

grafij v potnih listih z našo podobo pred njimi in ko smo odgovorili na veliko vprašanj, še posebej pozorno pa na tisto, zakaj želimo stopiti v Sveti deželo.

Ko je ves narod prestopil Jordan, je Gospod rekel Jozuetu: »Izberite si izmed ljudstva dvanajst mož, po enega moža iz vsakega rodu. Ukažite jim: »Vzemite si od tukaj iz srede Jordana, z mesta kjer so nepremično stale noge duhovnikov, dvanajst kamnov in jih ponesite s seboj ter odložite v prenočišču, kjer ostanete čez noč.« (Joz 4,1-3)

Prestopiti reko, pomeni stopiti iz starega v novo, iz sužnosti v svobodo, iz greha v življenje. To je bil začetek izpolnitve naših hrepenenj. Vsak si je v duhu izbral »kamen«, ki ga je spominjal Božje zvestobe, Božje bližine in Božje pomoči v njegovem življenju. Polagali smo ga vsak večer k vzglavju postelje in se ob Besedi spominjali še novih dogodkov, ki so bili dokaz, da je Bog z nami.

Prišel je v Nazaret, kjer je odraščal. V soboto je po svoji navadi šel v shodnico. Vstal je, da bi bral, in podali so mu zvitek preroka Izaija. (Lk 4,16)

Na začetku romanja smo stopili v kraje, kjer se je vse začelo. V nazareški shodnici smo prisluhnili Jezusovemu temeljnemu poslanstvu. Naše oči so bile uprte Vanj, naša ušesa so želeta slišati, kakšni so njegovi načrti z nami in naša srca so hrepenela po Njegovi bližini. Skupaj z Marijo smo sprejeli Besedo in

»Gospod je sklenil, da unici obzidje hčere sionske ... V zalost je zavil okop in obzidje ... Moje oči točijo solze« (Zal 2,8; 1,16).

stopili na Pot. Vstopili smo na dvořišče pred baziliko oznanjenja. Že arhitektura te zgradbe na čudovit način prikazuje veličino dogodka: Vsemogočni je na tem mestu stopil k človeku. Tukaj je Bog dokončno sestopil k človeku. Na novo smo obudili gorečnost za molitev Angelovega češčenja zjutraj, opoldne in zvečer, saj je to spominjanje, kako velike reči je Gospod za nas storil in izkušanje živega Boga v vsakem trenutku dneva. V cerkvi svetega Jožefa smo obhajali sveto evharistijo, pri kateri smo bili povabljeni, da začnemo izpuščati stvari, ki smo jih nosili s seboj in pripravimo prostor Besedi.

Obljuba zaveze, ki spreminja

Na romanju nismo bili samo kot posamezniki, ampak kot skupina, ki je štela 40 članov. Vedeli smo, da se nismo slučajno znašli skupaj. Med nami je bilo šest duhovnikov, ki so s svojim pričevanjem prižigali našo ljubezen in zaupanje do Cerkve, njenih oznanjevalcev in budili veselje, da smo vsi skupaj Kristusovo telo. Posebno pričevanje življenjskega veselja in vere so

bili pari. Eni so sklenili zakon že pred petdesetimi, drugi pred 30, trije pari pa šele v zadnjih dveh mesecih pred romanjem. Dva para pa sta sklenila zavezo ljubezni na samem romanju. Starejši so s svojimi izkušnjami bogatili mlade; mlađi s svojim navdušenjem utrjevali starejše v zaupanju, da je pred nami svetla prihodnost. Pestrost poklicev in značajev, ki jih pogojuje pokrajina iz katere prihajamo, nas je bogatila. Postajali smo velika družina. Drug drugemu smo bili v pomoč. Drug ob drugem smo se tudi spreminjači. V Kani smo prebirali odlomek o prvem znamenju, ki ga je Jezus storil na svatbi in tako začel razovedati svojo slavo. Ob podobi svatbe smo tudi mi na novo sklenili zavezo z Bogom. Naše odrešenje je Njegov dar in ne sad pogodbe. Samo ljubezen in zaupanje spreminjača: ne samo vodo v vino, temveč življenje v praznik, trpljenje v daritev. Tukaj je Gospod začel spreminjači tudi našo vodo hrepenenj v konkretno izkušanje njegove Poti in Besede.

Tretji dan smo stopili na Goro blagrov, kjer nam je Jezus pokazal svoj človeški obraz: On je ubog v duhu, žalosten, krotak, lačen in žejen pravičnosti, usmiljen, čist v srcu, miroljuben, preganjan, zasramovan. Blagri so nova postava, so zemljevid na poti k svetosti.

Ko smo sestopali z gore, smo bili v duhu povezani z Jezusovim sestopanjem. Blagri odpirajo oči za konkretnega človeka, za njegovo veselje in stisko. Jezus stopa h gobavcu, h gresniku, ozdravlja človeka z nečistim duhom, stopa k ženi in jo osvobaja njene bolezni (prim. Mr 1). Vsem tem odlomkom, ki razovedajo Jezusovo moč, smo prisluhnili v Kafarnaumu, Jezusovem mestu. V senci oljk smo odkrivali tri plasti vsakega svetopisemskega odlomka: zgo-

dovinsko, biblično in odrešenjsko. Vsaka od teh ravni nas želi pripeljati k bistvu: odkriti čudovita Božja dela v meni, v svetu in v bližnjem in me spodbuditi k spreobrnjenju. Ob sklepu dneva smo se ustavili ob Galilejskem jezeru, ki nas je še bolj razpoložilo za sprejem Besede, ki nas želi oblikovati.

Četrti dan smo začeli z obhajanjem svete maše v Tabghi, kjer je Jezus pomnožil kruh in se srečal z učenci po vstajenju. do skale. Tu je cerkev Petrovega primata. Ko je voda pljuskala ob skale, smo prisluhnili Jezusovim besedam Petru: »*Ti si Peter, Skala, in na tej skali bom sezidal svojo Cerkev in peklenška vrata je ne bodo premagala!*« (Mt 16,18). Na samotnem kraju, tik ob jezeru, smo bili v pridigi povabljeni k velikodušnosti. Velikodušnost je vstop v čudež pomnožitve. Velikodušni ljudje so srečni, saj ko daješ in se daješ se ti življenje množi. Velikodušnost je eno od znamenj, da si sproščen, brezskrben in svoboden, nenavezan in živiš z vero v življenje - da živiš odrešeno.

Iz Galileje proti Jeruzalemu

Pri Kafarnaumu smo ponovno prestopili reko Jordan in prišli v Geraško deželo, kjer se je Jezus srečal z obsedencem (Mr 5). Ozdravljeni obsedenec je bil pozvan, da se vrne med domače in tam oznanja to, kar mu je Gospod storil, da se ga je Gospod usmilil. Tudi vsak od nas je poklican oznanjati to, kar je izkusil, kje se je srečal z Bogom usmiljenja. Pri večerni refleksiji smo kot Janez Krstnik drug drugemu pripovedovali, kako se me je Beseda v četrtem dnevu romanja dotikala. Prehodili smo že pol poti, obračati smo se začeli proti Jeruzalemu. Ta večer smo postavili šotore pod goro Tabor.

Čez šest dni je Jezus vzel Petra, Jakoba in Janeza in jih same peljal na

visoko goro, na samo. Vpričo njih se je spremenil. Naredil se je oblak in jih obsenčil. In iz oblaka se je zaslišal glas: »Ta je moj ljubljeni Sin, njega poslušajte!« (Mr9,2,7)

Zgodaj zjutraj, ko so megle še pokrivale Jezraelsko dolino, smo se začeli vzpenjati na Goro spremenitve. V tišini in z besedo v srcu, po kateri je Gospod nagovarjal vsakega posebej. S ponavljanjem je vstopila v naše dihanje, v telo, vse do srca. Ko smo dosegli vrh, so se prvi sončni žarki prebili skozi oblake in obsijali mogočno cerkev, ki nadomešča tri šotore treh nebeskih poslancev ...

Kako čudovito, Gospod, da nisi dal doživeti spremenjenja samo trem učencem, ampak kot Otrok, kot Kruh, kot Trpeči in Vstali stopaš k vsakemu od nas in nas s svojo navzočnostjo spreminjaš. Ko hočemo biti veliki, nas vabiš k majhnosti in ponižnosti, ko hočemo biti bogati, nas vabiš k razdajanju in velikodušnosti, ko nas obvladujeta greh in smrt, nam daješ odpuščanje in življenje. Ostajaš z nami, da skupaj s Teboj sestopimo z Gore spremenitve in pogumno nadaljujemo pot v Jeruzalem. Preko puščavskega Kumrana in Mrtvega morja smo v večernih urah po poti očakov prispeli v Jeruzalema. Iz avtobusa smo zrli Sveti mesto, polni nemira in pričakovanja. Nastanili smo se v prelepi Abrahamovi hiši, od koder smo imeli čudovit razgled na Jeruzalem, pod nami je bil vrt Getsemani, desno od nas pa Oljska gora.

Sveti mesto

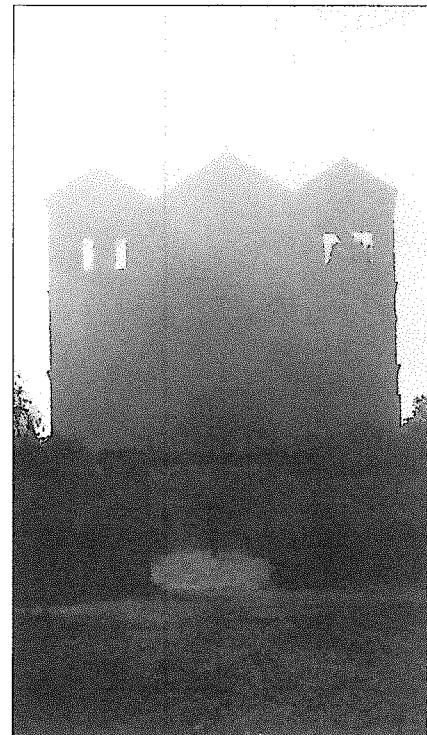
Ob prelepih božičnih melodijah smo šesti dan vstopili v nesrečno obzidani Betlehem - v hišo kruha, rojstno mesto Odrešenika sveta. *O, ti Betlehem, mesto na Judovem... (prim. Mih 5,1).* Tukaj nas Gospod na vsakem koraku uči ponižno-

sti: od ponižanih Palestinev, ki jih visok zid okoli mesta loči od preostalega sveta in jim izraelska naselja na okoliških gričih zapirajo pogled v prihodnost, preko majhnega vhoda v baziliko Gospodovega rojstva, pred katerim se mora vsak, ki želi stopiti, skloniti, do razdeljenih krščanskih bratov, ki vsak zase drug pred drugim ljubosumno čuvajo svoj košček svete skale, kjer je nekoč dobila zatočišče sveta družina.

Tudi Jožef je šel iz Galileje, iz mesta Nazareta, v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem, ker je bil iz Davidove hiše in rodbine, da bi se popisal z Marijo, svojo zaročenko, ki je bila noseča. Ko sta bila tam, so se ji dopolnili dnevi, ko naj bi rodila. In rodila je sina, svojega prvorjenca, ga povila v plenice in položila v jasli, ker v prenočišču zanju ni bilo prostora. (Lk 2,4-7)

Prišli smo na prekrasen in skromen kraj, na Betlehemske poljane. Ob zvenenju božičnih pesmi smo tudi tukaj ponižno in veselo počastili Boga, ki je poslal svojega Sina na zemljo, da je postal človek. Po molitvi na kraju Jezusovega rojstva, smo vstopili še v votljino spomina na Marijino dojenje Jezusa ter prosili smo za rodovitnost. Od tam nas je pot vodila v bližnji Ein Karem, Elizabetino mesto. Kot Marija, smo tudi mi stopili v Elizabetino hišo, polni hvaležnosti, čudenja, zaupanja in slavljenja.

Naslednje jutro smo se prebudili v prenočišču Maison d' Abraham, ki je med zelenjem, z enkratnim pogledom na Jeruzalem. Do naše hiše ne moreš prispeti, da se te vsaj malo ne bi dotaknil Getsemani. Po zajtrku se odpravimo pred dom in pri zidu pogledamo na Jeruzalem. Iz Galilejske mehkobe smo čez puščavski svet prišli v hrup in množico.

Zgodaj zjutraj, ko so megle še pokrivali Jezraelsko dolino, smo se začeli vzpenjati na Goro spremenitve.

Bili so na poti v Jeruzalem in Jezus je hodil pred njimi. Čudili so se, tisti pa, ki so hodili za njim, so se bali. Spet je vzel dvanajstere posebej in jim začel govoriti, kaj se bo zgodilo z njim: »Glejte! V Jeruzalem gremo in Sin človekov bo izročen velikim duhovnikom in pismoukom. Obsodili ga bodo na smrt in ga izročili pogonom. In zasmehovali ga bodo, pljuvali vanj, ga bičali in umorili; in po treh dneh bo vstal.« (Mr 10,32-34)

Med grobovi na pobočju Oljske gore se počasi vzpenjamo proti vrhu. Ob Božji besedi smo stopili na kraj vnebohoda in v cerkev Očenaša. Jezus je učil tukaj molit svoje učence in tudi nas:

Prosite in vam bo dano! Iščite in boste našli! Trkajte in se vam bo odplo! (Lk 11,9)

Prosili in molili smo, da bi Te lahko zvesto in pobožno spremljali na poti trpljenja, smrti in vstajenja. Na prelepem vrtu smo prisluhnili Besedi in podelili drug z drugim

odmeve, ki jih Tvoj glas v nas budi. Skozi okno cerkve, kjer si jokal nad Jeruzalemom, smo se še enkrat ozrli na mesto, preden smo vstopili vanj. Mimo Getsemanijsko smo prispeli do obzidja in pri Ovčjih vratih vstopili v Jeruzalem. Po ulici smo stopali proti kraju bičanja in sojenja. Kako blagodejna je tišina v cerkvi bičanja. Ko bodo nas bičali hudobni jeziki, se bomo spomnili teh trenutkov.

Ko zopet stopimo na ulico, vsak sliši Tvoje vabilo, naj se ne bojimo križa, ampak vsak s svojim križem pogumno stopimo za Teboj. Po stenah hiš iščemo številke postaj križevega pota, hodimo po tvojih stopinjah, v njih odsevajo naše postaje in odmevajo naši koraki. V hrupu, med trgovci, med otroki s puškami, ob vonju hrane, med smetmi, prispemo na vrh gore.

Ker je bil grob blizu, sta zaradi judovskega dneva pripravljanja Jezusa položila tja. (Jn 19,42)

Počasi umolknemo. Besede več niso na mestu. Srce trepeče, ko stopimo na kraj, kjer so Te pribili na križ, stopimo pod križ in v Tvoj grob. Spokorni dan zaključimo na kraju samote, preizkušenj in zaupanja v Božjo pomoč. Med oljkanimi v vrtu Getsemani. Tam si za nas krvavi pot potil.

Drugi dan se vrnemo v cerkev Božjega groba, kjer smo obhajali sveto evharistijo. Veličino in svetost svete maše smo še posebej začutili v dvorani zadnje večerje. Skozi zakrament svetega krsta se je tudi nam odprla pot do svete evharistije. Na poti iz dvorane smo se ustavili še pri cerkvi petelinjega petja, kjer smo ob Petru dobili moč in utrdili zaupanje, da bomo kljub padcem in zatajitvam v sveti evharistiji vedno srečali Tebe in nas boš umil ter blagoslovil. Jeruzalemske ulice postale domače, saj si tu pred nami stopal Ti.

Zadnji dan našega romanja so se v naših mislih in srcu prepletali dogodki, kraji, Besede. To je bil dan zbiranja spominov, dan zbiranja kamnov, ki jih bomo ponesli s seboj domov. Prečudovita sveta maša, ki je bila za brata Andreja ponovitev nove maše, v kapeli tik ob dvorani zadnje večerje je bila vrhunec našega slavljenja, čaščenja in zahvaljevanja. Bosi, nežno smo vstopili in zrli na oltar: v Kruh in Vino.

To je moje telo, ki se daje za vas! To delajte v moj spomin! (Lk 22,19)

Če vzamemo srečanje s Teboj pri sveti maši zares, potem ozelenimo, živimo iz veselja in se lahko lomimo za brate in sestre in za sveto Cerkev. Postajamo Božja podoba. Domov odhajamo z Besedo, ki nas opogumlja:

Mir vam bodi! (Lk 24,36)

Kaj ste preplašeni in zakaj vam v srcih vstajajo dvomi? (Lk 24,38)

Vi ste priče teh reči! (Lk 24,48)

Skupaj z emavškim učencema smo za vsak dan romanja rekli: »Ali ni najino srce gorelo v nama, ko nama je po poti govoril in razlagal pisma?« (Lk 24,32) V Emavsu smo si podali roke, zapeli zahvalno pesem in v mislih že vstopili v našo Galilejo, v življenje.

Naši občutki so se združili z mislimi svetniškega papeža Janeza Pavla II., ki je v Sveti deželi molil: »Prihajam v kraje, ki si jih ti, Gospod, enkrat za vselej napolnil s seboj. O dežela, Sveta dežela, kako svet prostor zasedaš v meni! Zato te ne morem teptati s koraki, poklekniti moram! Ti boš ostala, jaz pa te bom nosil s seboj in te v sebi spremenil v kraj novega pričevanja skozi stoletja!«

Jana Podjavoršek

Počitnice na Pašmanu v družbi prerokov

V okviru počitnic na Pašmanu, v frančiškanskem samostanu svetega Duje, ki jih je organizirala Katoliška akcija iz avstrijske Koroške za dvoježične družine v avgustu, so bila organizirana predavanja Klusa Einspilarja o prerokih v Stari zavezi, pridružili pa smo se lahko tudi drugi počitnikarji na Pašmanu.

V atriju samostana iz 15. stoletja so nas po Klusu Einspilarju nagovarjale ženske prerokinje iz Stare zaveze, Amos, Izaija, Jermija in Ezekiel. Predavatelj nam je približal sporočila posameznih prerokov in osvetil zgodovinsko ozadje. Z metodo bibliologa pa smo se navzoči vživiljali v vlogo prerokov in ljudi v njihovem času ob posameznih odlomkih. Neverjetno, kako je beseda oživelja. Božja beseda se nas je dotikala še globlje in nas spodbujala, da tudi v vsakdanjem življenja sledimo prerokom in si sredi tega sveta upamo biti kristjani, biti to, kar smo. Čeprav nas vsi ne sprejemajo, morda celo zavračajo, zaupamo da nam je dobr Oče posjal Rešenika, ki mu vselej smemo zaupati.

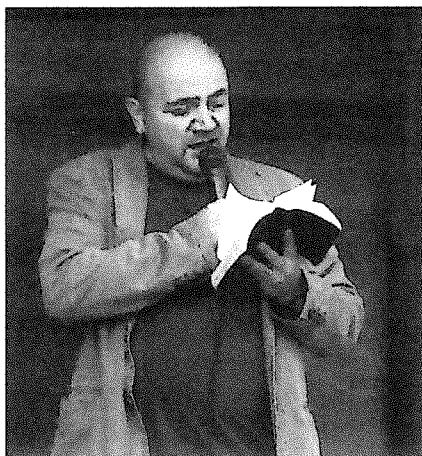
Iz počitnic smo se obogateni vračali v vsakdanje življenje in se že veselimo počitnic v prihodnjem letu, ko se bomo ustawili ob knjigi Psalmov.

DOGAJANJE

Pogovarjala se je Jana Podjavoršek

Jona, besni prerok

Gregor Čušin je poznan in prepoznaven igralec, je oče šestih otrok in kristjan s srcem. Ni mu vseeno za svet okrog sebe, ampak želi, da postane boljši.

Kako je prišlo do ideje za Jona, besnega preroka, glavni vzrok, da je predstava sploh nastala?

Glavni vzrok je moja nezadovoljnost. Redko sem zadovoljen s sabo, s tem, kar naredim, zato želim biti prihodnjič boljši. Če sem nezadovoljen z okolico, skušam tudi to okolico narediti boljšo. Enostavno sem nezadovoljen, a to je hkrati tudi vir mojega ustvarjanja. In ker sem nezadovoljen s stanjem v naši družbi, znotraj naše Cerkve, je nastala ta predstava.

Odložiti želite, kar je težko. Ali ne obstaja nevarnost, da ostanete samo pri »jamranju«?

To je treba razumeti v kontekstu Jona: človeka, ki ne sprejme Božje volje, ki beži pred Božjo voljo, po

bližnjem srečanju z ribo, s temo, pa si premisli, a se še vedno prepira z Bogom ... To je na neki način moja drža. Bog mi ne da miru, dokler določenih stvari ne storim ali bolje rečeno, povem. In v kontekstu tega ni samo »jamranje«. Želim samo, da se ljudje vzamemo zares. Naj bo naš da da in ne ne.

Besni prerok po vaših besedah ne govori samo poslušalcem. Bi lahko rekli, da najprej govori vam?

Absolutno. Moram se dvakrat na dan ugrizniti v jezik v kakšni situaciji, družinski, privatni, službeni ... Lepo je stati na odru in zmerjat ljudi, stati stopničko višje in reči: »Kakšni pa ste!« A te besede imajo veljavno do domačega praga. Ljudje so užaljeni in rečejo: Kdo si pa ti, da mi boš to govoril? Kdo si pa ti? Izreceno v predstavi pa v prvi vrsti velja zame in zaradi tega moram dosti bolj resno stati za svojimi besedami, to potegne za sabo neprijetne stvari. Zaradi Jona ne morem sprejeti vsake radijske igre na nacionalki, vsake nadaljevanke na TV. Na neki način je ta predstava postala filter za vsakdanje življenje. Moram se bolj potruditi, da ne bodo otroci rekli: »Eno govorиш, drugo delaš.«

V vaših predstavah se vidi, da ste prepričani, da Sveti pismo govori konkretnemu človeku danes. Kako uspete ta sodobni pomen odkriti v vsakem odlomku, ki ga predstavljate?

Božja beseda je Božja beseda. Ljudje pa jo v veliki večini dojemajo kot zgolj poročilo o dogodkih. Božja beseda je živa beseda in

če govorim, da je živa ta trenutek, zdaj, potem nagovarja mene. Prav-zaprav govoriti meni. Večnost me ne nagovarja kot nekaj horizontalnega, ampak vertikalnega Živim večnost, se premika z mano, je danes, je jutri. Božje besede so večne.

V Jonu je otipljivo, koliko vam pomeni vzgoja. Kaj menite, da se je zgodilo z današnjim človekom (slovenskim), da vzgojo prelagajo na ramena šole, le-ta pa se komaj prebija skozi zahteve podajanja znanja?

To ni problem samo slovenskega človeka, mislim, da gre za problem sodobnega človeka. Mislim, da ne gre za to, da ljudje prelagajo vzgojo na druga ramena. Zdi se mi, da človek v osnovi ponavlja eno napako in to je, da rečejo: »Pri vzgoji otrok pa ne bom ponovil napake svojih staršev.« Kot napake svojih staršev pa seveda razumem vse, kar me je kot otroka omejevalo. Ampak, če hočem, da bo raslo drevo v pravo smer, mu dam za oporo palico in izvajam neke vrste nasilje nad drevesom. In isto je z vzgojo otrok. Če sem prepričan, da je dobro, »izvajam nasilje nad otrokom«. Če otroku pustim, da raste, kakor hoče, raste po divje. In seveda ta vzgoja pusti rane. Ločitev včasih sploh ni bilo, zdaj pa je to nekaj normalnega. Otrok, ki doživi ločitev staršev, to nekako sprejme in kasneje je za njega ločitev možnost. Morda se tudi on loči in potem bo za vnuka to že navada, pravilo. Sodoben človek noče biti ranjen, žal pa na daljši rok povzroča veliko večje rane, kot če bi »zabil kol zraven drevesa«.

Ob vašem (Jonovem) umovanju o skromnosti škofov in duhovnikov in sploh o duhovniškem življenju je prenekateri duhovnik resno odhajal s predstave. Vas duhovniške napake zelo prizadenejo? Predstavljajo za vaše okolje resno oviro sprejemanja Jezusovega evangelija?

To ni nobena ovira, da jaz ne bi sprejemal evangelija, me pa globočko prizadenejo. In to z razlogom. Ko je bil naš Krištof star pet let in smo se doma pogovarjali, kdo je najpomembnejši človek na svetu, sem jaz kot starš pričakoval, da sem to jaz oziroma mamica. Krištof pa je rekel, da je najpomembnejši človek župnik. In ko sem ga vprašal zakaj, je rekel: »Zato, ker govori o Bogu.« In sem imel malo težav sprejeti, da je župnik za mojega otroka pomembnejši od mene. Ampak to je dejansko res. Duhovnik govori o Bogu. Ampak potem zahtevam, da je ta duhovnik boljši od mene, oziroma, da je dober, da je to, kar mora biti. Če bo otrok videl slabega duhovnika, potem bo tudi Boga dojel kot slabega. Vem, da so duhovniki ljudje, kot mi vsi, ampak niso čisto do konca samo ljudje kot mi vsi. To, da je on duhovnik, ni poklic, je poklicanost. To, kar je za njega biti duhovnik, zame pomeni biti oče. Ne, kakšen igralec sem, mojega otroka zanima, kakšen oče sem in mene zanima, koliko je duhovnik zvest svojemu stanu, svoji odločitvi. Prepričan sem, da tisti duhovniki, ki ne znajo biti zvesti celibatu, tudi ženi ne bodo. Ljudje pa imajo raje grešne duhovnike, saj si s tem tudi laže in hitreje opravičujejo lastno grešnost. Sem pa ljubosumen na duhovnike. Želel bi biti duhovnik. Sem ljubosumen na njihovo odločitev. Vsi smo grešni, moti pa me, da duhovniki, Cerkev te grehe zakrivajo, da jih ne priznajo kot mi. To, da neki človek odide s predstave prizadet, me žalosti, da nekdo ne zmore širine, ni pa nič narobe. Sem pa žalosten, ker

sem prepričan v humorno doživljajanje in sem prepričan, da ima Bog smisel za humor.

Kako doživljate podobo Boga?

Doživljjam ga kot popolnega. In ko rečem popolno, ne mislim, da je Bog samo dober. Bog je popoln, je tudi jezen, užaljen ... Vse, ampak z namenom. Verjamem v Božjo vsevednost in vem, da nič ne razumem. In da slej ko prej za vsako stvar dobim odgovor. Prej torej kot sprejmem, prej pride odgovor. Hočem reči, Bog ni samo dober, je popoln. Po Svetem pismu je človek ustvarjen po Božji podobi. Torej sem mu podoben, in če logiko obrinem, je on podoben meni. Popolno živeti pomeni zavedati se svojih napak, truditi se, da bom boljši. Zavestdam, se da bi moral biti boljši.

V predstavi doživljjam, da ne gre samo za kritiko Cerkve, ampak za kritiko vsake dvojnosti in da moramo gledat širše.

Mi, ki smo znotraj Cerkve, smo toliko bolj poklicani, da je naš ja ja in ne ne in da nismo mlačni. Lahko odpustim nekomu, da je koruznik, če zanj vera, Bog, Cerkev ne pomeni nič. Ne morem pa razumeti nekoga, ki pravi, da je kristjan, hodi vsako nedeljo k maši in živi na koruzi. Dajmo se dogovoriti, kakšna pravila veljajo. Kot kristjan pristajaš na višjo normo. Vsi znamo ločevati dobro in slabo, kristjani pa smo poklicani, da ločujemo dobro od boljšega. Odličnejša pot nas čaka. Odločiti se za boljše od dobrega pa je krščanska pot. Zato sem bolj kritičen do predstavnikov Cerkve, ki so se odločili za odličnejo pot, gredo pa po slabši.

V zadnjem času je pogost očitek staršem, da posiljujejo otroke z vero. V bistvu pa ta očitek sploh ni utemeljen.

V otrokovem življenju odločamo cel kup stvari v njegovem imenu

(cepljenje, šola ...), kar naenkrat pa je otrokova pravica, da se bo pri osemnajstih odločil za vero. Pa poskusimo enega otroka ne naučiti hoditi, pa bomo videli, kdaj bo shodil. Ali pa otroka ne navadim umivanja zob, pa bomo videli, kakšne zobe bo imel takrat, ko se bo sam zavedel in odločil za to..

Je težko biti kristjan oče?

Je, to je visoka norma. Je iskanje ne lahkih poti, tudi ne najtežjih, temveč pravih. Nekateri razmišljajo, zakaj Bog dopušča trpljenje. Zame je to dejstvo. Bog to dopušča. Naše predstave o Bogu so naše. Kdo sem, da bom Bogu predpisal, kakšen naj je. Jaz samo trdno verjamem, da kar Bog stori, stori za moje dobro. Zakaj to verjamem. Ker je Bog Oče in odkar sem oče, veliko lažje razumem Božja dejanja. Čeprav mi gredo včasih na živce, v nobenem trenutku svojih otrok nimam ne-rad. Stalno ljubim svoje otroke. Samo, da to ljubezen včasih težko pokažem, da jeza včasih to ljubezen zamegli. Ni trenutka, da jih ne bi imel rad. In če sem jaz sposoben imeti rad otroke, koliko bolj je Bog sposoben imeti nas rad. In ta ljubezen nikoli ne preneha. To je zame dejstvo, zato tega ne morem ne privoščiti svojim otrokom.

In kaj lahko naredijo starši, ki nimajo osebne vere?

Za ljudi, ki nimajo osebne vere, je vera isto, kot je zame šport. Sicer vem, da bi bilo prav, da bi se več gibal, sem pa hkrati zelo slab zgled športnega življenja. Isto je na duhovnem področju. A zame je duhovno pomembnejše. Ni pomembno, ali bom prišel v nebesa suh ali debel, pomembno je, da pridem v nebesa. Vse, kar počnem pri vzgoji otrok je, da jih želim vzgojiti v pametne in odgovorne ljudi in če bodo pametni in odgovorni, bodo slej ko prej prišli na pravo pot.

dr. Rudolf Koncilia, podpredsednik SBG.

Mednarodni kongres o biblično pastoralnih metodah, Švica, Visp, 10.-12. septembra 2010

Srečanje voditeljev bibličnih gibanj Srednje Evrope, Švica, Visp, 12.-14. septembra 2010-09-21

V imenu Slovenskega bibličnega gibanja (SBG) sem se po naročilu predsednice SBG, dr. s. Snežne Večko, udeležil dveh mednarodnih bibličnih pastoralnih srečanj v Vispu v Švici, ki sta bili v istih prostorih, prvo od 10. do 12. septembra, drugo pa od 12. do 14. septembra v katoliškem izobraževalnem centru.

Prvo srečanje je organiziralo Biblično delo nemško govoreče Švice, vendar kot mednarodno prireditev o BIBLIČNO PASTORALNIH METODAH V PRIHODNOSTI. Nanjo pa so povabili tudi udeležence letnega srečanja voditeljev bibličnih gibanj Srednje Evrope, ki so imeli po končanem švicarskem srečanju še svoje letno srečanje.

Na švicarskem srečanju je prvo predavanje, ki ga je imela prof. Rath Scoralik, skušalo utemeljiti misel, da je biblični tekst pogovor. To pomeni, da nam Bog razodeva svoje sporočilo tako, da se samostojno nanj odzovemo in se z nami pogovarja. Bog stori, da se začutimo nagovorjene, kar sproži naš odziv in pogovor. Angažirano sprejemamo to, kar nam želi pove-

dati. Pogovor nas vodi k sodelovanju za odrešenje človeštva.

Drugo predavanje je imela prof. Sabine Bieberstein s temo o Mariji Magdaleni. Doma je bila iz Magdale. Izkusila je pot iz brezperspektivnosti k velikim perspektivam apostolskega delovanja kot pomočnica apostolov. Nekateri pa si prizadevajo, da bi jo predstavili celo za apostolico apostolov. Sklicujejo se, da jo je Peter Abelard (1079-1142) imenoval »apostolica apostolov«, ker jo je Gospod kot prvo poslal oznanjat o svojem vstajenju (Sermo XIII. in Pasha, 485b).

Župnija Visp nas je zvečer povabila v starodavno cerkev Svetih treh kraljev, kjer nam je njihova igralska skupina predvajala dramo o Mariji Magdaleni, ki so jo zamislili, zrežirali in igrali sami. Marijo Magdaleno je igrala v Švici rojena Makedonka s pristno orientalskim izgledom.

Prizadevanje, da bi Marijo Magdaleno proglašili za patrono biblične pastorale, po mojem ne bo moglo uspeti, dovolj je, da samo pomislimo na razvoj Pavlovega bibličnega oznanjevanja in takoj vidimo, da je brez konkurence.

Zaključno predavanje švicarskega srečanja je pripravila prof. Birgit Jeggle Merz s temo Sveti pismo v bogoslužju. Branje in premišljevanje Svetega pisma je v službi odrešenja. Zato ima v sveti maši vlogo bogoslužja, enakovrednega evharističnemu. POvzročaspreobrnjenje. Kot »sluč življenja« nas preseva z resnico. Božja beseda se v bogoslužju Božje besede dogaja. Udeleženci svete maše dobijo v evangeliu zavetje.

Sledilo je dvodnevno srečanje voditeljev bibličnih gibanj v državah Srednje Evrope. Najprej smo skušali ugotoviti, kaj naj bi dopriniesla gibanja posameznih držav za celotno subregijo Srednje Evrope.

Zanimivo je, da je bilo najprej podarjeno tisto, o čemer smo govorili pred dvemi leti na srednjeevropskem srečanju voditeljev v Sloveniji, namreč o biblični pastoralni otrok, začenši s predšolskimi. Slovenske izkušnje so jih pred dve maletoma po dobrini predstaviti navdušile. Tako naj bi vsa Srednja Evropa zaorala ledino v tej smeri. Tako je bilo predlagano, da bi prihodnje subregionalno srečanje nosilo naslov »Biblična pastoralna otrok«.

Naslednji predlog je bil uvajanje metode »Lectio divina«.

Precej se širi po Evropi tudi uporaba metode bibličnih figur. Predstavnik slovaške je posebej opozril nanjo.

Odkrili smo, da še marsikje v Srednji Evropi ni svetopisemske nedelje. Pri nas jo imamo že od ustanovitve gibanja, seveda pa jo lahko še zelo razvijamo.

Vzgoja dobrih bogoslužnih bralcev zahteva analizo besedil. Bralci naj na srečanje pridejo z vprašanji o vsebini. Na srečanju naj bi dobili dobre odgovore. Tako bo njihovo branje prepričljivo in komunikativno iz globinskega umevanja vsebine.

Sveti pismo odgovarja na duhovna vprašanja vseh časov, torej tudi na specjalna vprašanja današnjega časa. V to smer iščimo načine, kako zainteresirati za biblično pastoralo danes čim širši krog ljudi.

V subregiji Srednja Evropa je 27 držav, iz katerih so vanjo vključena biblična gibanja.

Svetovna biblična federacija je zašla v konflikt v vodstvu. O tem smo bili seznanjeni že prej v pisilih, tokrat pa tudi neposredno v razlagi in pogovoru.

dve leti po škofovski sinodi o svetem pismu še ni znano, kdaj bo papež podpisal sklepni dokument. Ni znano, zakaj se je zataknilo.

SLOVENSKO BIBLIČNO GIBANJE

vabi člane, biblične skupine, udeležence KDST, bralce naše revije in vse prijatelje Svetega pisma na

VSESLOVENSKO LETNO SREČANJE

v Ljubljani

Kraj srečanja Ljubljana, Zavod sv. Stanislava, Štula 23, 1210 Ljubljana-Šentvid

Čas sobota, 6. novembra 2010, od 9h do 16.00

Spored

8.45	zbiranje ob kavi
9.00	uvodna molitev in pozdrav
9.15	predavanje: prof. dr. Vinko Potočnik , DOBRODELNOST IN SOLIDARNOST – ŽLAHTNI SAD EVHARISTIJE po predavanju pogovor po skupinah in skupni pogovor
12.00	sveta maša podelitev POTRDIL tistim, ki bodo do konca oktobra končali posamezen letnik ali celoten KDST

13.00	kosilo
14.30	občni zbor: poročilo o delu odbora SBG – predsednica dr. s. Snežna Večko, poročilo o delu po škofijah – predstavniki škofij
15.00	skupni pogovor o SBG v letu dobrodelnosti
16.00	sklepna molitev

Kosilo bo v Zavodu sv. Stanislava. Svojo udeležbo, prosim, prijavite na
terezija.vecko@guest.arnes.si ali telefon 02/25-24-472; 031/680-213.

Kosilo in uporaba prostorov znaša 10 EUR na udeleženca.

Plačate na mestu.

SVETOPISEMSKI MARATON

**V času od 2. do 9. oktobra
se bo v cerkvi
sv. Jožefa na Poljanah v Ljubljani
tudi letos odvijal
svetopisemski maraton,**

neprekinjeno branje Svetega pisma,
kjer bodo sodelovali predstavniki različnih
Cerkva, skupnosti in gibanj.

Ob njem se bodo zvrstili
tudi spremljevalni dogodki:

- taizéjska molitev
- predavanja
- zaključni koncert.

*Vabljeni k tej gostiji
Božje besede
kot bralci in poslušalci!*

SVETOPISEMSKI POPOLDAN

**V stolnici
sv. Janeza Krstnika v Mariboru
bo 14. oktobra od 12.00 do 18.00**

**svetopisemski popoldan
z branjem Božje besede.**

*

Berejo predstavniki mariborskih župnij.

*

Zaključek s sveto mašo.

*

Prisrčno vabljeni!

BOŽJA BESEDA ZA VSAK DAN

Pripravila s. Metka Tušar

OKTOBER 2010

1.	P	Terezija Deteta Jezusa	Iz 66,10-14c Ps 139,1-3.7-10.13-14 Mt 18,1-4	»Kdor se torej poniža kot ta otrok, bo največji v nebeskem kraljestvu« (Mt 18,4).
2.	S	Angeli varuh	2 Mz 23,20-23 Ps 91,1-6.10-11 Mt 18,1-5.10	»In kdor sprejme enega takega otroka v mojem imenu, mene sprejme« (Mt 18,5).
3.	N	27. navadna nedelja	Hab 1,2-3;2,2-4 Ps 95,1-2.6-9 2 Tim 1,6-8.13-14 Lk 17,5-10	Apostoli so rekli Gospodu: »Pomnôži nam vero!« (Lk 17,5)
4.	P	Francišek	Gal 6,14-18 Ps 111,1-2.7-10 Mt 11,25-30	»Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in jaz vam bom dal pocitke« (Mt 11,28).
5.	T	Flora	Gal 1,13-24 Ps 139,1-3.13-15 Lk 10,38-42	»Le eno je potrebno. Marija si je izvolila dobrì del, ki ji ne bo odvzet« (Lk 10,42).
6.	S	Bruno	Gal 2,1-2.7-14 Ps 117,1-2 Lk 11,1-4	Nekoč je na nekem kraju molil. Ko je nehal, mu je eden izmed njegovih učencev dejal: »Gospod, nauči nas moliti, kakor je tudi Janez naučil svoje učence« (Lk 11,1).
7.	Č	Rožnovenska Mati Božja	Gal 3,1-5 Ps Lk 1,69-75 Lk 1,26-38	Angel je vstopil k njej in rekel: »Pozdravljenia, obdarjena z milostjo, Gospod je s teboj! Pri teh besedah se je vznemirila in premišljevala, kakšen pozdrav je to (Lk 1,28-29).
8.	P	Benedikta	Gal 3,7-14 Ps 111,1-6 Lk 11,15-26	»Če pa z Božjim prstom izganjam demone, potem je prišlo k vam Božje kraljestvo« (Lk 11,20).
9.	S	Dionizij	Gal 3,22-29 Ps 105,2-7 Lk 11,27-28	On pa je rekel: »Še bolj blagor tistim, ki Božjo besedo poslušajo in se po njej ravnajo« (Lk 11,28).
10.	N	28. navadna nedelja	2 Kr 5,14-17 Ps 23,1-6 2 Tim 2,8-13 Lk 17,11-19	On pa je rekel: »Še bolj blagor tistim, ki Božjo besedo poslušajo in se po njej ravnajo« (Lk 11,28).
11.	P	Firmin	Gal 4,22-24.26-27; Ps 113,1-6 Lk 11,29-32	»Kraljica Juga bo ob sodbi vstala z možimi tega rodu in jih obosodiла, kajti prisla je s konca zemlje, da bi slišala Salomonovo modrost; in glejte, več kakor Salomon je tukaj« (Lk 11,31).
12.	T	Maksimiljan	Gal 5,1-6 Ps 199,41.43-45 Lk 11,37-41	»Dajte raje v miločino to, kar je znotraj, in glejte, vse vam bo čisto« (Lk 11,41).
13.	S	Kolomen	Gal 3,18-25 Ps 1 Lk 11,42-46	»Toda gorje vam, farizeji! Desetino dajete od mete in rutice in vsakovrstne zelenjavje, zanemarjate pa pravičnost in Božjo ljubezen. To bi bilo treba storiti in onega ne opustiti!« (Lk 11,42).
14.	Č	Kalist	Ef 1,1-10 Ps 98,1-6 Lk 11,47-54	»Gorje vam, učitelji postave, ker ste vzeljili ključ spoznanja. Sami niste vstopili, tistim pa, ki so hoteli vstopiti, ste to preprečili« (Lk 11,52).
15.	P	Terezija Avilska	Rim 8,22-27 Ps 33,1-2.4-5.12-13 Lk 12,1-7	»Vam pa so celo vsi lasje na glavi prešteți. Ne bojte se! Vredni ste več kakor veliko vrabcvek!« (Lk 12,7).
16.	S	Jadviga	Ef 1,15-23 Ps 8,2-9 Lk 12,8-12	»Kajti Sveti Duh vas bo poučil tisto uro, kaj je treba reči« (Lk 12,12).
17.	N	29. navadna nedelja	2 Mz 17,8-13 Ps 121,1-8 2 Tim 3,14-4,2 Lk 18,1-8	Povedal jim je še priliko, kako morajo vedno moliti in se ne naveličati (Lk 18,1).
18.	P	Luka	2 Tim 4,9-17a Ps 145,10-13.17-18 Lk 10,1-9	»Pojdite! Pošiljam vas kakor jagnjeta med volkove« (Lk 10,3).
19.	T	Pavel	Ef 2,12-22 Ps 85,9-14 Lk 12,35-38	»Blagor tistim služabnikom, ki jih bo gospodar ob svojem prihodu našel budne!« (Lk 12,37)
20.	S	Irena	Ef 3,2-12 Ps Iz 12,2-6 Lk 12,39-48	»Tudi vi boste pripravljeni, kajti ob uru, ko ne pričakujete, bo prišel Sin človekov« (Lk 12,40).
21.	Č	Uršula	Ef 3,14-21 Ps 33,1-2.4-5.11-12.18-19 Lk 12,49-53	»Prišel sem, da vržem ogenj na zemljo, in kako želim, da bi se že razplamtel!« (Lk 12,49)
22.	P	Marija Saloma	Ef 4,1-6 Ps 24,1-6 Lk 12,54-59	»Zakaj tudi sami od sebe ne presojate, kaj je prav?« (Lk 12,57)
23.	S	Janez Kapistran	Ef 4,7-16 Ps 122,1-5 Lk 13,1-9	Ta pa mu je odgovoril: 'Gospod, pústi jo še letos, da jo okopljem in pognojam. Morda bo naposled obrodila sad; če pa ne, jo boš posekal' (Lk 13,8-9).
24.	N	30. navadna nedelja	Sir 35,12-14.16-18 Ps 34,2-3.17-19.23 2 Tim 4,6-8.16-18 Lk 18,9-14	Cestninar pa je stal daleč proč in še oči ni hotel vzdigniti proti nebu, ampak se je tolkel po prsih in govoril: »Bog, bodi milostljiv meni grešniku!« (Lk 18,13).

25.	P	Darja	Ef 4,32;5,1-8 Ps 1,1-6 Lk 13,10-17	Položil je nanjo roke in takoj se je vzravnala in slavila Boga (Lk 13,13).
26.	T	Lucijan	Ef 5,21-33 Ps 128,1-5 Lk 13,18-21	In spet je rekel: »Čemu naj primerjam Božje kraljestvo? Podobno je kvasu, ki ga je vzela žena in ga umesila v tri merice moke, dokler se nì vse prekvasil« (Lk 13,20-21).
27.	S	Sabina	Ef 6,1-9 Ps 145,10-14 Lk 13,22-30	»In glej, so zadnji, ki bodo prvi, in so prvi, ki bodo zadnji!« (Lk 13,30).
28.	Č	Simon in Juda	Ef 2,19-22 Ps 19,2-5 Lk 6,12-16	Tiste dni je šel na goro molit in vso noč je prebedel v molitvi k Bogu. Ko se je zdani, je poklical k sebi svoje učence in si jih je izmed njih izbral dvanajst, katere je imenoval tudi apostole (Lk 6,12-13).
29.	P	Narcis	Flp 1,1-11 Ps 111,1-6 Lk 14,1-6	Njim pa je rekel: »Komu izmed vas bo sin ali vol padel v vodnjak in ga ne bo takoj, na sobotni dan, potegnil ven?« (Lk 14,5)
30.	S	Marcel	Flp 1,18b-26 Ps 43,2-3.5 Lk 14,1.7-11	»Kadar si povabljen, pojdi in sédi na zadnje mesto, da ti reče tisti, ki te je povabil, ko pride: »Prijatelj, pomakni se više! Takrat boš počaščen vprîčo vseh, ki so s teboj pri mizi!« (Lk 14,10).
31.	N	31. navadna nedelja	Mdr 11,22-12,2 Ps 145,1-2.8-11.13-14 2 Tes 1,11-2,2 Lk 19,1-10	Jesus pa mu je rekel: »Danes je v to hišo prišlo odrešenje, ker je tudi on Abrahamov sin!« (Lk 19,9).

NOVEMBER 2010

1.	P	VSI SVETI	Raz 7,2-4.9-14 Ps 24,1-6 1 Jn 3,1-3 Mt 5,1-12a	»Blagor žalostnim, kajti potolaženi bodo« (Mt 5,4).
2.	T	Spomin vseh vernih rajnih	Iz 25,6-10a Ps 23,1-6 Rim 8,14-23 Mt 25,31-46	»Pridite, blagoslovjeni mojega Očeta! Prejmite v posest kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta!« (Mt 23,34)
3.	S	Viktorin	Flp 2,12-18 Ps 27,1.4.13-14 Lk 14,25-33	»In vsi, ki bi to videli, bi se mu začeli posmehovati in bi govorili: »Ta človek je začel zidati, pa ni mogel dokončati.« (Lk 14,29b-30)
4.	Č	Karel	Flp 3,3-8a Ps 105,2-7 Lk 15,1-10	»In ko jo najde, jo vesel zadene na rame« (Lk 15,5).
5.	P	Zaharija in Elizabeta	Flp 3,17-21;4,1 Ps 122,1-5 Lk 16,1-8	»Poklical ga je in mu rekel: »Kaj slišim o tebi? Podaj obračun o svojem oskrbovanju!« (Lk 16,2a).
6.	S	Lenart	Flp 4,10-19 Ps 112,1-2.5-6.8-9 Lk 16,9-15	»Kdor je v najmanjšem zvest, je zvest tudi v velikem!« (Lk 16,10a).
7.	N	32. navadna nedelja	2 Mkb 7,1-2.9-14 Ps 17,1.5-6.8.15 2 Tes 2,16-3,5 Lk 20,27-38	»Tudi umreti ne morejo več; enaki so namreč angelom in so Božji sinovi, saj so sinovi vstajenja!« (Lk 20,36).
8.	P	Bogomir	Tit 1,1-9 Ps 24 Lk 17,1-6	Gospod pa jim je dejal: »Če bi imeli vero kakor gorično zrno, bi rekli tej murvi: »Izruji se s koreninami vred in se presadi v morje, in bi vam bila pokorna!« (Lk 17,6).
9.	T	Posvetitev lateranske bazilike	Ezk 47,1-2.8-9.12 Ps 122,1-9 1 Kor 3,9b-13.16-17 Jn 2,13-22	Jesus jim je odgovoril in rekel: »Podrite ta tempelj in v treh dneh ga bom postavil!« (Jn 2,19).
10.	S	Leon	Tit 3,1-7 Ps 23,1-6 Lk 17,11-19	Ko je eden izmed njih videl, da je bil ozdravljen, se je vrnil in z močnim glasom slavil Boga (Lk 17,15).
11.	Č	Martin	Flm 7-20 Ps 146,7-10 Lk 17,20-25	Ko so ga farizeji uprašali, kdaj pride Božje kraljestvo, jim je odgovoril: »Božje kraljestvo ne pride takó, da bi zbuljalo pozornost!« (Lk 17,20).
12.	P	Jozafat	2 Jn 4-9 Ps 119,1-2.10-11.17-18 Lk 17,26-37	»Kdor bo skušal rešiti svoje življenje, ga bo izgubil; kdor pa ga bo izgubil, ga bo rešil!« (Lk 17,33).
13.	S	Stanislav	Mdr 4,7-15 Ps 15,2-5 Lk 10,21-24	Prav tisto uro se je razveselil v Svetem Duhu in rekel: »Slavim te, Oče, Gospod neba in zemlje, ker si to prikril modrim in razumnim, razodel pa otročišem. Da, Oče, kajti tako ti je bilo všeč!« (Lk 10,21).
14.	N	33. navadna nedelja	Mal 3,19-20a Ps 98,5-9 2 Tes 3,7-12 Lk 21,5-19	»S svojo stanovitnostjo si boste pridobili svoje življenje.« (Lk 21,19).

15.	P	Albert	Raz 1,1-4;2,1-5a Ps 1,1-4,6 Lk 18,35-43	Tisti, ki so hodili spredaj, so ga grajali, naj umolkne; on pa je še bolj vpil: »Davidov sin, usmili se me!« (Lk 18,39)
16.	T	Marjeta	Raz 3,1-6.14-22 Ps 15,2-5 Lk 19,1-10	Stekel je naprej v splezal na divjo smokvo, da bi ga videl, kajti moral bi iti tam mimo (Lk 19,4).
17.	S	Elizabeta	Raz 4,1-11 Ps 150,1-6 Lk 19,11-28	»In rekel mu je: ›Prav, dobrì služabnik, ker si bil v malem zvest, imej oblast nad desetimi mestiki!« (Lk 19,17).
18.	Č	Posvetitev bazilik sv. Petra in Pavla	Apd 28,11-16.30-31 Ps 98,1-6 Mt 14,22-33	On mu je dejal: »Pridi!« In Peter je stopil iz čolna, hodil po vodi in šel k Jezusu (Mt 14,29).
19.	P	Matilda	Raz 10,8-11 Ps 119,14,24.72.103.111.131 Lk 19,45-48	Vendar niso našli načina, da bi mu kaj storili, kajti vse ljudstvo se ga je oklepal, ko ga je poslušalo (Lk 19,48).
20.	S	Gelazij	Raz 11,4-12 Ps 144,1-2,9-10 Lk 20,27-40	»Bog pa ni Bog mrtvih, ampak živih, kajti njemu vsi živijo!« (Lk 20,38).
21.	N	Kristus Kralj vesoljstva	2 Sam 5,1-3 Ps 122,1-2,4-5 Kol 1,12-20 Lk 23,35-43	In govoril je: »Jezus, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo!« (Lk 23,42)
22.	P	Cecilija	Raz 14,1-3.4b-5 Ps 24,1-6 Lk 21,1-4	In je rekel: »Resnično, povem vam: Ta uboga vdova je vrgla več kot vsi!« (Lk 21,3).
23.	T	Klemen	Raz 14,14-19 Ps 96,10-13 Lk 21,5-11	»Prišli bodo dnevi, ko od tegu, kar vidite, ne bo ostal kamen na kamnu, ki bi ne bil zrušen!« (Lk 21,6).
24.	S	Vietnamski mučenci	Raz 15,1-4 Ps 98,1-3,7-9 Lk 21,12-19	»Jaz vam bom namreč dal usta in modrost, kateri vsi vaši nasprotniki ne bodo mogli kljubovati ali ji ugovarjati!« (Lk 21,15).
25.	Č	Katarina	Raz 18,1-22-23;19,1-3,9a Ps 100 Lk 21,20-28	»Ko se bo začelo dogajati, se vzravnajte in vzdignite glave, kajti vaša odpukitev se približuje!« (Lk 21,28).
26.	P	Leonard	Raz 20,1-4.11-15;21,2 Ps 843-6.8.11 Lk 21,29-33	»Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa nikakor ne bodo prešle!« (Lk 21,33).
27.	S	Virgil	Raz 22,1-7 Ps 95,1-7 Lk 21,34-36	»Zato bedite in vsak čas molíte, da bi zmogli ubežati vsemu temu, kar se bo zgodilo, in stopiti pred Sina človekovega!« (Lk 21,36).
28.	N	1.adventna nedelja	Iz 2,1-5 Ps 122,1-2,4-9 Rim 13,11-14 Mt 24,37-44	»Za tisti dan in uro pa ne ve nihče, ne angeli in nebeshi ne Sin, ampak samo Oče!« (Mt 24,36).
29.	P	Saturnin	Iz 2,1-5 Ps 122,1-5,8-9 Mt 8,5-11	Stotnik pa mu je odgovoril: »Gospod, nisem vreden, da prideš pod mojo streho, ampak samo reci besedo in moj služabnik bo ozdravljen!« (Mt 8,8).
30.	T	Andrej	Rim 10,9-18 Ps 19,2-5 Mt 4,18-22	Takoj sta pustila mreže in šla za njim (Mt 4,20).

DECEMBER 2010

1.	S	Eligij	Iz 25,6-10a Ps 23 Mt 15,29-37	Jezus je poklical k sebi svoje učence in rekel: »Smili se mi množica, ker že tri dni vztrajajo pri meni in nimajo kaj jesti; lačnih pa nočem odpustiti, da na poti ne omagajo!« (Mt 15,32).
2.	Č	Vivijana	Iz 26,1-6 Ps 118,1.8.19.21.25-27 Mt 7,21.24-27	»Zato je vsak, ki posluša te moje besede in jih urešnjuje, podoben preudarnemu možu, ki je zidal svojo hišo na skalov!« (Mt 7,24).
3.	P	Frančišek	Iz 29,17-24 Ps 27,1.4.13-14 Mt 9,27-31	Ko je stopil v hišo, sta slepa prišla k njemu. Jezus jima je rekel: »Ali verujeta, da morem to storiti?« »Da, Gospod,« sta mu dejala (Mt 9,28).
4.	S	Janez	Iz 30,19-21.23-26 Ps 147,1-6 Mt 9,35-38;10,1.6-8	»Prosíte torej Gospoda žetve, naj pošlje delavce na svojo žetev!« (Mt 9,38).
5.	N	2.adventna nedelja	Iz 11,1-10 Ps 72,1-2,7-8.12-13.17 Rim 15,4-9 Mt 3,1-12	»Jaz vas krščujem v vodi za spreobrenjenje; toda on, ki pride za meno, je močnejši od mene in jaz nisem vreden, da bi mu nosil sandale. On vas bo krstil v Svetem Duhu in ognju!« (Mt 3,11).
6.	P	Nikolaj	Iz 35,1-10 Ps 85,9-14 Lk 5,17-26	»Ampak da boste vedeli, da ima Sin človekov oblast na zemlji odpuščati grehe,« je dejal hromemu: »Rečem ti: Vstan, vzemi svojo posteljo in pojdi domov!« (Lk 5,24)
7.	T	Ambrožij	Iz 40,1-11 Ps 96,1-3.10-11.13 Mt 18,12-14	»Tako tudi ni volja vašega Očeta, ki je v nebesih, da bi se pogubil kateri od teh malih!« (Mt 18,14).
8.	S	Brezmadežno spočetje Device Marije	Iz 3,9-15.20 Ps 98,1-4 Ef 1,3-6.11-12 Lk 1,26-38	Marija pa je rekla: »Glej, Gospodova služabnica sem, zgodi se mi po tvoji besedi!« In angel je šel od nje (Lk 1,38).
9.	Č	Peter	Iz 41,13-20 Ps 145,1.9-13 Mt 11,11-15	»Kdor ima ušesa, naj posluša« (Mt 11,15).
10.	P	Loretska Mati Božja	Iz 48,17-19 Ps 1,1-4,6 Mt 11,16-19	»Prišel je Sin človek, ki je in pije, pa pravijo: ›Glej, požrešnež je in pjanec, priatelj cestninarjev in grešnikov; in modrost je bila opravičena po svojih delih!« (Mt 11,19).
11.	S	Damaz	Sir 48,1-4.9-11 Ps 80,2-3.15-16.18-19 Mt 17,10-13	»Povem pa vam, da je Elija že prišel, a ga niso prepoznali, temveč so storili z njim, kar so hoteli. Tako bo tudi Sin človek trpel od njih!« (Mt 17,12).
12.	N	3.adventna nedelja	Iz 35,1-6a.10 Ps 146,6-10 Jak 5,7-10 Mt 11,2-11	Jezus jim je odgovoril in dejal: »Pojdite in sporočite Janezu, kar sliše in vidite: slepi spregledujejo, hromi hodijo, gobavi so očiščeni, gluhi slišijo, mrtvi so obujeni, ubogim se oznanja evangelij!« (Mt 11,4-5).
13.	P	Lucija	4 Mz 24,2-7.15-17a Ps 25,4-9 Mt 21,23-27	Jezus je odgovoril in jim rekel: »Tudi jaz vas bom vprašal neko stvar. Če mi to poveste, vam bom tudi jaz povedal, s kakšno oblastjo to delam!« (Mt 21,24).
14.	T	Janez	1 Kor 2,1-10a Ps 34,2-3.6-7.17-18 Mt 21,28-32	»Janez je namreč prišel k vam na poti pravičnosti in mu niste verjeli, cestninarji in vlačuge pa so mu verjeli. Vi ste to videli in se tudi potlej niste skesali, da bi mu verjeli!« (Mt 21,32).
15.	S	Marija	Iz 45,6b-8.18.21b-25 Ps 85,9-14 Lk 7,18b-23	Odgovoril jima je: »Pojdita in sporočita Janezu, kar sta videla in slišala: slepi spregledujejo, hromi hodijo, gobavi so očiščeni, gluhi slišijo, mrtvi so obujeni, ubogim se oznanja evangelij!« (Lk 7,22).
16.	Č	Albina	Iz 54,1-10 Ps 30,2,4-6.11-13 Lk 7,24-30	Vse ljudstvo, ki ga je slišalo, in tudi cestninarji so priznali Božjo pravičnost, kajti dali so se krstiti in Janezovim krstom (Lk 7,29).
17.	P	Lazar	1 Mz 49,2,8-10 Ps 72,1-4.7-8.17 Mt 1,1-17	Salmónu je Rahába rodila Boaza, Boazu je Ruta rodila Obéda. Obédu se je rodil Jese. Jeseju se je rodil David, kralj (Mt 1,5-6).
18.	S	Vunibald	Jer 23,5-8 Ps 72,1-2.12-13.18-19 Mt 1,18-24	Glej, devica bo spočela in rodila sina in imenovali ga bodo Emanuel, kar v prevodu pomeni Bog z nami (Mt 1,23).
19.	N	4.adventna nedelja	Iz 7,10-14 Ps 24,1-6 Rim 1,1-7 Mt 1,18-24	Ko se je Jožef zbudil, je storil, kakor mu je naročil Gospodov angel. Vzel je svojo ženo k sebi (Mt 1,24).
20.	P	Evgen	Iz 7,10-14 Ps 24,1-6 Lk 1,26-38	Angel je vstopil k njej in rekel: »Pozdravljeni, obdarjena z milostjo, Gospod je s teboj!« (Lk 1,28)
21.	T	Peter	Vp 2,8-14 Ps 33,2-3.11-12.20-21 Lk 1,39-45	In je na ves glas vzliknila in rekla: »Blagoslovljena ti med ženami, in blagoslovljen sad twojega telesa!« (Lk 1,42)
22.	S	Frančiška	1 Sam 1,24-28 Ps 1 Sam 2,4-8 Lk 1,46-56	»Kajti velike reči mi je storil Mogočni in njegovo ime je sveto!« (Lk 1,49).
23.	Č	Janez	Mal 3,1-4.23-24 Ps 25,4-5.8-10.14 Lk 1,57-66	In vsi, ki so zanje slišali, so si jih vtisnili v svoje srce in govorili: »Kaj neki bo ta otrok? Gospodova roka je bila namreč z njim!« (Lk 1,66).
24.	P	Adam in Eva	2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16 Ps 89,2-5.27.29 Lk 1,67-79	»Da razsvetli vse, ki sedijo v temi in smrtni senci, in naravná naše noge na pot miru!« (Lk 1,79)
25.	S	BOŽIČ	Iz 52,7-10 Ps 98,1-6 Heb 1,1-6 Jn 1,18	Resnična luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, je prihajala na svet (Jn 1,9).
26.	N	Nedelja Svete družine	Sir 3,2-6.12-14 Ps 129,1-5 Kol 3,12-21 Mt 2,13-15.19-23	Vstal je, vzel otroka in njegovo mater in prišel v Izraelovo deželo (Mt 2,21).
27.	P	Janez	1 Jn 1,1-4 Ps 97,1-2.5-6.11-12 Jn 20,2-8	Tedaj je vstopil tudi oni drugi učenec, ki je prišel h grobu; in videl je in veroval (Jn 20,8).
28.	T	Nedolžni otroci	1 Jn 1,5-10 Ps 124,2-5.7-8 Mt 2,13-18	Glas se je slišal v Rami, jok in veliko žalovanje. Rahela je jokala za svojimi otroki in se ni hotela potolažiti, ker jih ni (Mt 2,18).
29.	S	Tomaž	1 Jn 2,3-11 Ps 96,1-6 Lk 2,22-35	»Kajti moje oči so videle twojo rešitev, ki si jo pripravil pred obličjem vseh ljudstev!« (Lk 2,30-31).
30.	Č	Roger	1 Jn 2,12-17 Ps 96,7-10 Lk 2,36-40	Otrok pa je rastel in se krepil. Bil je vedno bolj poln modrosti in Božja milost je bila z njim (Lk 2,40).
31.	P	Silvester	1 Jn 2,18-21 Ps 96,1-2.11-13 Jn 1,1-18	Boga ni nikoli nihče videl; edinorojeni Bog, ki biva v Očetovem naroču, on je razložil (Jn 1,18).

Udeležence romanja je povezovala želja, da bi celostno doživelki kraje, v katerih je odraščal naš Gospod, kjer je zbiral svoje učence, učil in ozdravljal ter oznanjal »evangelij kraljestva« (Mt 4,23). Na svetih krajih smo brali njegove besede, kot so jih zapisali evangelisti, se o njih pogovarjali in se jih učili prepoznavati v svojem življenju. Želeli smo dati prostor Kraju (topos), Besedi (logos) in Duhu (pneuma), da bi doživelki vero in srečanje, ki nam je obljudljeno že od praznega groba naprej: »Pred vami pojde v Galilejo, tam ga boste videli« (Mr 16,7).